No. 1577 Zaterdag 21 Maart 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

WAAROM DE VICTORIA LOUISE ONZE HAVEN NIET KAN AANDOEN.

We hebben een heel belangrijk interview gehad met den Heer EDWIN SENIOR, den actieven agent der *Hamburg Amerika Lijn*. We hoorden zooveel nieuws, dat wij ons haasten het onzen lezers mede te deelen.

Vrijdag a. s. 27 Maart zal het prachtige jacht *Victoria Louise*, metend 16500 ton, met ± 500 rijke toeristen aan boord..... wederom onze haven voorbijstoomen, en Curaçao andermaal een gelegenheid om op één enkelen dag een paar duizend gulden te verdienen moeten missen.

Algemeen meent men, dat de schuld hiervan ligt bij onze haven; was die maar klaar, dan kwam dát jacht wel binnen. Curaçao heeft een goeden naam in Amerika, de vreemdelingen komen hier wat graag.

„Maar is de tegenwoordige breedte van 60 Meter bij een diepte van 9 M. dan niet voldoende voor een schip van 16500 ton"? zoo vroegen wij den vriendelijken Heer EDWIN SENIOR.

ZEd. antwoordde, dat de breedte bij weinig stroom en kalm weer, misschien wel voldoende zou zijn, maar de *Victoria Louise* gaat 30 voet diep, en dat is juist een tikje meer dan 9 M."

„Maar dan mogen we toch een volgend jaar stellig op een bezoek rekenen, dan is onze haven zeker breed en diep genoeg."

En nu kwam het groote nieuws. De hoofdmoeilijkheid zit 'm niet in onze haven; de *Victoria Louise* kan immers een kwartiertje verder heel gemakkelijk de Caracasbaai binnenstoomen en daar de 500 passagiers landen; de hoofdmoeilijkheid zit 'm in onze stad.

Laten we eens aannemen, dat het jacht hier binnen loopt.

Maar dan, wat moeten die menschen dan aanvangen, hetzij dat ze in Caracasbaai, of hier in de haven ontschepen?

Toeristen willen natuurlijk een toertje maken. Maar waarmee? Huurauto's zijn er ± 20, en bieden slechts plaats aan, zeggen we, tachtig personen. En er staan er meer dan vierhonderd te wachten. De ondervinding heeft namelijk geleerd, dat er zelden meer dan 50 personen aan boord blijven bij het bezoek eener haven.

Wie vervoert die 450 man?

Stel, de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer bestaat, en zal als gastvrouw optreden om de Yankees te ontvangen. Zij richt een beleefd schrijven aan alle particulieren, die een auto rijk zijn, en verzoekt hun, ten gerieve onzer gasten, die voertuigen beschikbaar te willen stellen. De chauffeurs kunnen er een aardig duitje mee verdienen. Als allen dit toestaan en geen enkele auto defect is, beschikken we over 30 auto's, zoodat 120 toeristen een toertje kunnen maken.

Dan blijven er nog 330 staan.

Zullen zij genoegen nemen met het voorwereldlijk rijtuig. En zoo ja, waar vandaan de noodige „bakkies" gehaald om 330 man te vervoeren.

Ook hier zou de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer zich moeten wenden tot de particulieren en hunne medewerking inroepen.

Als dan nog eenige motorbootjes beschikbaar werden gesteld om de overige passagiers naar een of andere plantage, in de nabijheid van het Schöttegat gelegen, te brengen, zouden misschien alle gasten vervoerd kunnen worden. Maar 't zou behelpen zijn.

En dan verder.

Die 450 man verlangen aan wal te eten. Goed, het *Hotel Americano* neemt er 100 voor zijn rekening; meer plaats zal ook daar moeilijk te vinden zijn. Die eerste 100 zijn goed af, *Hotel Americano* is berekend op veel gasten en beschikt over de noodige koks en bedienden, tafellakens, servetten en couverts. Maar die andere 350?

De Vereeniging heeft alweer door medewerking van Koloniaal bestuur en particulieren het Gymnastieklokaal tot eetsalon ingericht, of ergens op een plantage een tent gespannen en de noodige tafels en stoelen en al het tafelgerei er naar toe gesleept. Wie zal nu voor 350 man koken, wie hen bedienen?

Een rijke Amerikaan houdt er niet van zich te behelpen, als hij uit is. En juist op 't punt van tafelen is hij zeer kieskeurig; daar mag niets aan ontbreken.

Men ziet het, ons huis is te klein om zooveel gasten te ontvangen, wij zijn er niet op ingericht. De vorige *Prinzessin Victoria Louise* was veel kleiner en had op z'n hoogst 200 toeristen aan boord. Nu er meer dan tweemaal zooveel toeristen meekomen kan men er niet meer voor instaan, dat zij hier pleizier zullen hebben en tevreden zullen zijn over hun bezoek aan Curaçao. Dat is de hoofdoorzaak, waarom de *Victoria Louise* onze haven niet aandoet. Bestond hier nu een Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingen verkeer, dan zou deze kunnen onderzoeken, wat er gedaan kan worden om in dit *Te kort* te voorzien.

Men zou kunnen uitgaan op informatie naar St. Thomas, St. Lucie, en Martinique en zièn, hoe men het dáár aanlegt om zooveel gasten goed te ontvangen, zóó goed, dat ze ieder jaar terugkeeren. Voor het oogenblik moeten wij dus ons verlangen matigen en geduldig afwachten tot we wat grooter zijn geworden. Nu de groote oomes wegblijven, moeten we maar heel vriendelijk zijn tegen de kleinere neefjes en nichtjes, en ons goed inrichten voor het ontvangen van kleine yachten.

De Begrooting 1915.

CURAÇAO.

Vervolg.

De Gouverneur acht het gewenscht, dat den tijdelijken landbouwkundige een vaste aanstelling wordt gegeven, waardoor zijne toelage in traktement wordt veranderd. Al moge het waar zijn, dat men zich op Curaçao omtrent den landbouw geen te groote illusies moet maken, het is toch zeker, dat er op dit gebied zeer veel verbeterd kan worden; en om dat te bereiken, is het ook bepaald noodig dat er een deskundige is, die door zijn voorlichting en leiding de plantagehouders en kleine landbouwers daarbij behulpzaam kan zijn.

Als vergoeding aan vroedvrouwen voor het verleenen van verloskundige hulp aan onvermogende kraamvrouwen wordt f 1,50 voor elken bijstand betaald. Dit bedrag wordt door den stadsgeneesheer te laag geacht.

Ten einde deze vergoeding op f 2,50 te kunnen stellen, wordt een hooger crediet aangevraagd. Daar het op de vorige begrooting uitgetrokken bedrag niet geheel werd uitgegeven, kan volstaan worden met f 1000 uit te trekken.

Daar de behoefte aan bekwame vroedvrouwen in de buitendistricten sterk wordt gevoeld, heeft de stadsgeneesheer voorgesteld om door vergoeding van reiskosten en het uitreiken van premiën bij het afleggen van een goed examen, de vroedvrouwen aan te moedigen de lessen, die in de stad gegeven worden, te volgen. Om deze reden is een verhoogd crediet hiervoor aangevraagd.

Voor den aankoop van grond voor vestigingsplaatsen ten behoeve van den kleinen landbouw en de inrichting van proefvelden werd in 1913 uitgegeven de som van f 91.775.

Enkele van de stukken gronds welke door het gouvernement zouden worden aangekocht, werden tegen zulke hooge prijzen verkocht, dat van den aankoop ervan moest worden afgezien. Het woonhuis op de plantage Pannekoek kon in 1913 niet worden in orde gebracht, aangezien de overdracht van die plantage aan het gouvernement eerst einde 1913 plaats vond.

De verplaatsing van de pachters naar de aangekochte plantages kon ook niet plaats hebben in 1913.

Door een ander bleef op het artikel f 16.700 ongebruikt.

Door het bestuur van de hier kort geleden opgerichte padvinders-organisatie is een verzoek tot het verleenen van subsidie aan die vereeniging ingediend.

Aangezien deze vereeniging in de toekomst hier zeer nuttig werkzaam zal kunnen zijn en dergelijke vereenigingen zoowel in het moederland als in de zusterkolonie Suriname van regeeringswege worden gesteund, wordt een crediet aangevraagd om haar in haar streven tegemoet te komen. Een bedrag van f 250 wordt daarvoor voldoende geacht.

Over het aan den weg naar Plantersrust aan te leggen kerkhof, dat als algemeene begraafplaats zal dienen zal een opzichter moeten worden aangesteld. Een toelage van f 100 voor dien persoon wordt voldoende geacht.

De tegenwoordige Directeur van het departement van openbare werken zal binnenkort zijne betrekking nederleggen. Voor zijn opvolger is het aanvangstraktement van f 4.500 uitgetrokken. Het traktement van den torenwachter op Klein Curaçao en dat van zijn assistent zijn respectievelijk verhoogd met f 300 en f 150, omdat het thans op den toren geplaatste petroleum gasgloeilicht belangrijk meer toezicht en arbeid vereischt dan de vroegere petroleumlamp, en het niet mogelijk is voor minder geld geschikte personen er voor te vinden.

Sedert de ingebruikstelling van het licht op Curaçao's westpunt in Juli 1913, is de zorg daarvoor opgedragen aan een wachter tegen eene belooning van f 0.50 daags.

Een behoorlijke operatiekamer bestaat niet in 's lands hospitaal. Het is daarom zeer gewenscht, dat er een wordt gebouwd. De operaties geschieden in een met glas afgeschoten gedeelte van de galerij, bij het voor operaties bestemde vertrek, dat er niet voor geschikt is. Dit laatste vertrek kan dan worden ingericht tot plaatsing van een reeds besteld Röntgen-apparaat en voor photografie.

De Gouverneur, die bij de behandeling der begrooting voor het vorig dienstjaar heeft toegezegd naar een geschikt terrein voor eene algemeene begraafplaats te zullen uitzien, heeft dat terrein gevonden naast het militaire kerkhof aan den weg naar Plantersrust. De aanleg van de begraafplaats, die 29 M. breed en 31 M. diep zal zijn, zal f 1.470 kosten.

Sinds lang werd er over geklaagd, dat er onder de gevangenen betrekkelijk zooveel zieken voorkwamen en dát, ofschoon het eten, dat hun verstrekt wordt, goed is, en de zindelijkheid in de gevangenis niets te wenschen overlaat.

Blijkbaar waren het gebouw en de cellen te bedompt en was er geen voldoende doorstrooming van versche lucht.

De commissie van administratie over de gevangenissen gaf daarom in overweging, of wel een nieuwe gevangenis te bouwen, of wel de bestaande op afdoende wijze te verbeteren.

Door de commissie, bestaande uit de Heeren H. A. DE CASSERES, plaatsvervangend stadsgeneesheer, MORRIS E. CURIEL, lid van de Commissie van administratie over de gevangenissen, J. H. M. ELLIS waarn. chef van den militairen geneeskundigen dienst, Mr. PH. F. DE HASETH EVERTSZ, voorzitter van het Hof van Justitie in deze kolonie, H. FERGUSON, stadsgeneesheer, Mr. C. S. GORSIRA, waarn. Procureur generaal en W. A. J. T. ZELLE, tijd. Directeur van Openbare Werken, die de Gouverneur de zaak deed onderzoeken, werd in overweging gegeven om in de gevangenissen de volgende verbeteringen aan te brengen:

1o. het vervangen van eenige muren door ijzeren hekwerk van de houten deuren der cellen door ijzeren hekdeuren en het aanbrengen van traliévensters;

2o. de verbetering van de cipierswoning. Daar de kosten voor de verbetering van de cipierswoning betrekkelijk gering zijn (f 890) en die verbetering urgent wordt geacht, zal zij nog dit jaar worden uitgevoerd.

Door de uitbreiding van den postpakketdienst is het lokaal waar de ontvangen pakketten moeten worden behandeld, te klein geworden. Door het vergrooten van het gebouw en het wegbreken van een binnenmuur zal de noodige ruimte worden verkregen.

Tengevolge van de zakvormige terreinformatie kan het regenwater van Monteberde niet wegstroomen en vormt er groote plassen, welke schadelijk voor de gezondheid zijn en waarvan de bevolking ook in verdere opzichten veel last ondervindt. Door doelmatige ophooging van het terrein en afvoer van het regenwater middels gemetselde goten naar zee is de bestaande toestand te verbeteren.

De zandzuiger kwam in plaats van in het begin van 1913, waarop gerekend was, eerst in de tweede helft van dat jaar beschikbaar en bleek toen zonder hulpwerktuigen niet geschikt te zijn tot het opbaggeren der compacte zandlagen in den havenmond; zoodoende bleven van de gelden uitgetrokken voor verbetering van de St. Annabaai f 53.000 ongebruikt.

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

XXXVIII. Camaldoli.

Welwillende Lezer, wilt ge het mooiste plekje der aarde zien, wilt ge ook eens voor een uurtje gelukkig zijn, vergezel mij dan naar Camaldoli. Maar ge moet alle zorgen op zij zetten, vrij en rein van harte zijn; ge moet een zuiver geweten hebben en daar moet iemand op aarde wezen, die u oprecht liefheeft, anders heeft een tocht naar Camaldoli voor u geen beteekenis. Zelfs in het paradijs des Hemels zult ge het geluk niet vinden, als ge het zelf niet met u medebrengt.

Het klooster van Camaldoli ligt boven op een berg, op een uur afstands van Napels. Van daaruit ziet men de Golf in heel haar uitgestrektheid, onder de meest phantastische belichting.

Op een frisschen lentemorgen reed ik op een ezel, die geleid werd door een twaalfjarigen knaap, van Napels naar Camaldoli. Ik was jong en gezond, vrij van zorgen, was verloofd en werd teeder bemind ...... was ik niet te benijden!

Ik reed door een woud van laag geboomte en zag op een honderd passen voor mij een man staan met een heel lang geweer. Ik hield hem voor een nachtegaaljager, daar de Italianen met zulk een lange buks den vogel onder het zingen neerschieten. O schandelijke wreedheid, weet hij niet, dat de geheele wereld treurt om den vermoorden lieveling!

Toen ik wat dichterbij was gekomen, floot de man en op hetzelfde oogenblik traden een twaalftal kerels toe, tot aan de tanden gewapend, versperden den weg en wachtten mij op. Het was mij zeer duidelijk, dat ik door een bende roovers was overvallen, gevoelde het nuttelooze van een verweer met mijn kleinen revolver, en zag mij in den geest reeds gebonden tusschen twee paarden voortgesleept, 24 uren achtereen, en ten slotte verborgen in een onvindbaar hol. Reeds improviseerde ik den brief, dien men mij zou dwingen te schrijven: „Allerliefste, zoo gij niet onmiddelijk een flinke som gelds stuurt om mij los te koopen, worden mijn ooren en mijn neus afgesneden en mij de oogen uitgestoken."

Dit vooruitzicht stemde mij somber, maar toch dacht ik nog in dit beslissend oogenblik, dat ik aan de hoegrootheid der som zou zien, hoe groot de liefde mijner bruid jegens mij was. Ja, zij zou al haar geld willen geven, tot haar laatsten stuiver toe, om mij los te koopen; zij zou later liever willen bedelen dan zonder mij te moeten leven. Ik kan niet ontkennen, ik vond dat toch wel een troostrijke gedachte op dat oogenblik.

Trotsch en zeker van mijn spoedige invrijheidstelling reed ik moedig verder, dwars tusschen de gelederen der snorige kerels door. In onverstaanbare taal twistten zij heftig met elkander, maar lieten mij ongemoeid door.

Na een korten rit kwam ik voor het klooster. Als verblind stond ik voor het heerlijk panorama, ik kon niet uitgekeken komen. — Napels zien, en dan sterven. — O, kon ik hier maar blijven wonen! Waarom terugkeeren naar mijn Vaderland? Waarom niet hier mijn zondig leven rein besloten, in plaats van verder voort te gaan zondigen.

De monnikken kwamen mij begroeten, en ik vertelde hun, hoe ik zooeven door een bende roovers heen was gereden. De Prior zeide mij, dat zij al acht dagen lang op den loer lagen en verzocht mij de Politie te waarschuwen en aan te geven, waar ik ze ontmoet had.

Wel een uur lang zat ik daar droomend te staren op Gods heerlijk scheppingswerk. O, hoe schoon is het reeds hier op aarde! Met een langen weemoedigen blik nam ik afscheid; ik wist, dat ik daar nooit meer zou wederkeeren. Zou het in den Hemel nog schooner zijn?

Bij mijn terugkeer in Napels verwittigde ik den Inspecteur van Politie omtrent mijne ontmoeting met de roovers. Hij wist, dat zij reeds een week lang voor de poorten der stad zich schuil hielden. Hij wenschte mij geluk, dat ze mij hadden doorgelaten en verklaarde dit hierdoor, dat zij blijkbaar op een bepaalden persoon wachtten.

Zoo gaat het in dat land van *dolce far niente* en zoeten zang. Men laat de roovers zoo lang ongemoeid tot zij iemand te pakken hebben en weggeloopen. Eerst, als de betrokken familie het hooge losgeld betaald heeft, trekt de Politie met man en macht er op uit.

Maar ik dacht weer bij mezelf: wie heeft ingewerkt op de stemming en de gedachten dezer moestelingen, wie heeft hun weerhouden mij gevangen te nemen, wie hen gelast te wachten op iemand die niet kwam? Wie ging voor mij uit, om de wegversperders te dwingen mij door te laten?

Was het niet mijn trouwe engelbewaarder?

Algemeene Verwording der Hedendaagsche Zeden.

II.

Men heeft, aldus gaan de Duitsche Bisschoppen in hun Herderlijken Brief voort, onze eeuw de eeuw van het kind genoemd. Dat heeft een goeden zin als men daardoor wil te kennen geven, dat aan het kind in heel bijzondere mate oplettendheid, voorzorg en liefde moeten besteed worden. Jammer genoeg wordt het gezegde ook in een slechte beteekenis bewaarheid. Want meer dan ooit spannen heden alle booze machten samen ten verderve van het kind. Zooals wij hierboven gezegd hebben, bestrijdt men het kind reeds het recht op het leven. Als het ter wereld is gekomen, wordt het veelal aan de moedermelk onttrokken; de dood houdt rijken oogst onder de zuigelingen, omdat deze het voedsel niet vinden, dat alleen de moeder hun kan geven. Op rijperen leeftijd wordt het kind van alle kanten omringd en belaagd belaas door valsche raadgevers, ongeroepen opvoeders, boosaardige verleiders, en door de wereldmacht van het slechte voorbeeld.

1. Christelijke moeders, als gij in weeën een kind het leven hebt geschonken, en gij naar het woord van den Heiland, aan den angst der smarten niet meer denkt wegens de blijdschap, dat een mensch ter wereld is gekomen (Joa. 16, 21), onthoudt dan aan het kind het voedsel niet, dat de natuur zelf hun heeft bereid en aangewezen. Alleen een heel gewichtige reden, alleen bittere nood, alleen het bevel van een gewetensvollen arts kan de moeder ontslaan van dien plicht, van den zoeten, heiligen plicht, aan het kind met de moedermelk tegelijk iets van haar innigste zieleleven, van haar gelooven, hopen en beminnen in te storten.

2. Gevaarlijk op zichzelf en dubbel gevaarlijk in den tegenwoordigen tijd is de intrede van het kind in de jaren van ontwikkeling.

Men kan thans van alle kanten hooren roepen: voorlichten... dat is het voornaamste; zorgen, dat vroeg genoeg wordt voorgelicht over geslachtelijke zaken. Ook weldenkenden ondersteunen dien roep. Wij hebben reeds in onzen herderlijken brief van 12 Aug. 1908 daartegen gewaarschuwd en te bedenken gegeven, dat voorbarige voorlichting alles kan bederven en dat met enkele voorlichting nog hoegenaamd niets is bereikt. Wij hebben heden nog veel meer reden om te waarschuwen.

Het is waarlijk reeds erg genoeg, dat heel het hedendaagsche leven in de wereld eene door en door ongezonde vroegrijpheid in de kinderwereld aankweekt. Het is erg genoeg, dat een gewetenlooze kunst en letterkunde voordurend er op uit zijn, om het sexueele openlijk te behandelen en aldus reeds in het kind tegelijk met de nieuwsgierigheid den boozen lust opwekt en prikkelt.

Hoe meer nu ook, bij het onderricht der jeugd, in woord en schrift, dergelijke vragen openlijk behandeld worden, al geschiedt het ook met goede bedoeling en groote voorzichtigheid, des te grooter is het gevaar, dat voor de jeugd het natuurlijke schaamtegevoel ten volle te loor gaat.

In zooverre voorlichting noodzakelijk is, moet zij niet openlijk, noch in de school, noch in de schriften voor de jeugd, gegeven worden, doch onder vier oogen door de moeder, of den vader, of den opvoeder, of den zielzorger.

Christelijke ouders, als uwe kinderen tot jongelingen en jonge dochters opgroeien, waakt dan over hen met bijzondere liefde en zorg. Houdt ver van hen alles waardoor hun verbeelding, die in die jaren zoo licht ontvlamt, door onreine gedachten kan geprikkeld worden. Houdt verre slechte boeken, slechte beelden, slechten omgang. Houdt zooveel mogelijk toezicht op hun alleenzijn, op hun omgang, om te verhinderen, dat broeinesten van bedekte of openlijke ondeugden worden gevormd. Draagt zorg voor gezonde, zedelijkesterkende lectuur, voor onschuldige genoegens, voor goed gezelschap. Neemt zelf actief deel aan de geestelijke ontwikkeling uwer zonen en dochters, beproeft met vindingrijke liefde de slechte gewoonten te doen afleggen en goede te doen aannemen, opdat zij opwassen tot volkomen mannenlijkheid, tot de maat van den vollen leeftijd van Christus (Eph. 4, 13).

Ja, in Hem, in den Goddelijken Zaligmaker, moeten zij opgroeien, in Hem groot en sterk worden. Voert hen derhalve tot Hem in vroege, ongeschonden jeugd, opdat Hij in zijn allerheiligste sacrament het zielenverbond met hen sluite, prent diep in de harten uwer kinderen een teedere liefde en een innigste godsvrucht tot Maria, de maagdelijke Moeder Gods, die verhevene beschermster der hartereinheid van de jeugd.

3. Op een gevaar van den nieuwsten tijd moeten wij nog in 't bijzonder de aandacht vestigen. De schade, die de jeugd ondervindt van de kino- en lichtbeeldentheaters is zoo groot en ligt zoo duidelijk voor de hand, dat zelfs de Staat zich tot maatregelen gedwongen ziet. Het ergste is, dat ook deze op zichzelf zoo prachtige uitvinding vaak in den dienst van het kwaad wordt misbruikt en dat die lichtbeeldentheaters dikwijls tot een nieuwen schouwburg van ontucht worden gemaakt. Afzonderlijke voorstellingen voor schoolkinderen, hoofdzakelijk met het doel van ernstig onderricht, mogen slechts met voorzichtige beperking en na een nauwgezette keuring worden toegelaten.

4. Het is hier de plaats, ook voor de ware en heilzame jeugdverzorging een enkel woord te zeggen. Vroeger was het alleen de Kerk — de eigene familie buiten beschouwing gelaten— die nog bijzondere zorgen besteedde aan de jeugd, die de school verlaten heeft. Die trouwe Moeder van allen weet goed, hoe gewichtig juist die jaren zijn. Heden wil iedereen zich met de verzorging der jeugd bemoeien. Maar onze plichtmatige verpleging der jeugd is daardoor niet gemakkelijker geworden, doch oneindig moeilijker en des te onontbeerlijker. Op alle manieren zoekt men de jeugd van het geloof en de Kerk te vervreemden en boort men haar diep in het hart den giftangel van ontevredenheid, van klassenhaat, van verachting van alle gezag.

Doch ook anderen, die het goed meenen met de jeugd en het vaderland, slaan vaak voor de verpleging der jeugd wegen in, die niet tot het doel voeren. Bij niet weinigen bestaat het de voorzorg der jeugd in verpleging van het lichaam, in gymnastiek, sport en spel. Dat wordt niet zelden met zulken onverstandigen ijver beoefend, dat niet versterking, maar verwoesting van het jonge organisme het gevolg is, dat niet grootere geschiktheid tot den arbeid en vastheid van wil en karakter verkregen worden, maar afwenning van den arbeid en verwarring van heel het wezen, Zondagsontheiliging en verzuim der godsdienstplichten, ja soms volslagen zedelijke verwildering.

In den laatsten tijd is een Staatszorg opgekomen. Die wil ook medewerken aan de vorming eener vroolijke jeugd, deugdelijk in lichamelijk en zedelijk opzicht, vervuld van gemeenschapszin en vreeze Gods, van liefde tot geboortegrond en vaderland. Ook die Staatszorg wil en kan onze katholieke verzorging der jeugd niet vervangen, noch onze Katholieke vereenigingen voor de jeugd. De hoofdzaak dezer bonden blijft de godsdienstig zedelijke opvoeding.

Mochten toch alle goede krachten naar vermogen medewerken aan het groote werk van de opvoeding en redding der jeugd. Verleent rijke hulp aan de geestelijken bij de stichting en de leiding van de vereenigingen voor gezellen, leerlingen, jongelingen en jongedochters, en van de O. L. Vr. Congregaties. Geeft acht dat uw zonen en dochters lid worden van dergelijke katholieke vereenigingen, die nooit noodiger waren dan nu, niet alleen in de steden, maar ook op het platteland, niet alleen in groote, maar ook in kleinere gemeenten.

Wij moeten hier dringend verlangen, dat er weldra geen enkele gemeente meer aangetroffen worde, waar niet voor de mannelijke en vrouwelijke jeugd, die de school verlaten heeft, goed gezorgd is, en dat onze katholieke kinderbonden zich steeds verder uitbreiden.

5. Eindelijk moeten wij tot de vrouwen en de jonge dochters nog een ernstig woord richten ten aanzien van eene zaak, waar wij ons niet zouden inmengen, indien de christelijke tucht en orde het niet verderden. Dat in den laatsten tijd verschillende uitingen der mode zoodanig zijn, dat zij niet alleen de gezondheid benadeelen en tegen het schoonheidsgevoel indruischen, maar tevens en veel meer door onfatsoenlijkheid ergernis verwekken, is niet uitsluitend door ons zoo bevonden. Wat een H. Hieronymus (Ep. ad Laetam) en een H. Clemens van Alexandriën (Paedag. II, 10) vroeger als heidensche gemeenheid brandmerkten, wordt nu weer de nieuwste mode; men verzint geraffineerde vormen der kleeding, waarvan het hoofddoel schijnt, het lichaam als onbekleed te doen voorkomen.

Wij vermanen alle katholieke vrouwen en de jonge dochters van alle standen, die onwaardige slavernij af te schudden en de teergevoeligheid voor wat schoon, rein en fatsoenlijk is in zich niet te laten afstompen. Wordt niet tot ergenis voor uwe kinderen en maakt uwe kinderen niet tot ergernis voor anderen. Geeft acht, dat reeds in de kinderjaren en op jeugdigen leeftijd de kleeding, zoowel voor de lichamelijke als de zedelijke gezondheid, bevorderlijk is, zoowel het lichaam als de ziel tot schuts strekt.

Dat onze vereenigingen van moeders, onze bonden voor vrouwen en jonge dochters den strijd over de heele linie opnemen tegen de schandelijke uitwassen der mode. Het is een strijd om der vrouwen eer en der vrouwenwaardigheid, om de ware vrijheid van het vrouwelijk geslacht.

Het is een dwaasheid zich zelven en anderen te willen overtuigen, dat een zekere verbetering der uiterlijke verhoudingen, een verfijning der uiterlijke beschaving, technische uitvindingen en vooruitgang der wetenschap het zeker bewijs zijn, dat de natie bloeiend gezond is en op den rechten weg om de hoogten van het leven en het geluk te bereiken. Zulke schoone leugen kan niemand tot nut strekken en verderft slechts meer en meer de wegen van onzen wandel.

Waarachtig nut brengt alleen de waarheid, zij alleen maakt vrij. (Jos. 8, 32.)

Waarheid is, dat die booze wondeplekken, waarop wij moesten wijzen en die overal op het lichaam van het volk zich vertoonen, een zware innerlijke ziekte doen kennen. Waarheid is, dat de diepste en laatste oorzaak te zoeken is in de godsdienstige verslapping en den achteruitgang van christelijk geloof en geloofsleven in breede scharen van het volk. Zelden heeft zich de vreeselijke, natuurnoodwendige verbinding tusschen ongeloof en onzedelijkheid, tusschen ondeugd en ellende, tusschen ondeugd en dood, zoo tastbaar en statistisch bewijsbaar geopenbaard. Zelden is het voor iedereen zoo klaarblijkelijk geworden, dat zij, die tegen godsdienst en Kerk, tegen God en Christus den strijd aanbinden ook daardoor vanzelf tegelijkertijd vijanden worden van de familie, vijanden van het kind, vijanden van de jeugd, vijanden van het volk en van het vaderland.

De goede Christen verstaat de teekenen van den tijd en neemt onverschrokken den strijd op tegen de ongeloovige en zedelooze wereld. Hij staat in onwrikbare trouw tot Christus en Zijne Kerk, bouwt het huis van zijne familie op den vasten bodem van de Heilige familie van Nazareth. Op zijn familiehaard dooft nooit uit het heilige vuur der vreeze en der liefde Gods, met zorg onderhouden en gevoed door dagelijksch gebed, door ijverig gebruik van de heilige Sacramenten. Dat heilige vuur verbant de pest van het zedenbederf, reinigt de lucht van het huis, laat de liefde niet verkoelen, draagt warme zorg voor de kinderen, maakt de woning tot een vriendelijk tehuis, al was zij nog zoo klein en arm.

Zulke Christenen, zulke gezinnen zijn onze hoop, zij zijn de vreugde van de Kerk, de eer van het volk, de steun van het vaderland. Godes zegen zij over u, geliefden! Weest waakzaam, staat vast in het geloof, handelt mannelijk en weest sterk. (I Cor. 16, 13) De genade onzes Heeren Jezus Christus, de liefde Gods en de gemeenschap des H. Geestes zij met u allen (2 Cor. 13, 13). Amen.

Het Bioscoopgevaar.

Men weet, zoo zegt „Het Vaderland", dat 's Gravenhage, eene commissie van heeren rijk is, die de bioscoopcontrôle op zich namen.

Aangezien de bioscoop meer en meer eene publieke zaak wordt en eenerzijds de critiek op deze instelling zich organiseert, terwijl aan den anderen kant de verdedigers in het veld treden, leek het ons van belang eens kennis te gaan nemen van de ervaringen der genoemde commissie.

Tot dusver onderwerpt alleen de Familiebioscoop hare films aan deze commissie. Hoewel wij uit ervaring weten, dat onze eerste bioscoop ook zonder de commissie hun program zóó houden, dat het bioscoopkwaad zooveel mogelijk geweerd wordt, toch worden ook in de beste bioscopen dingen vertoond, die bepaald schadelijk zijn, terwijl een enkele wijziging door de commissie het program volkomen gevaarloos zou hebben gemaakt. Want men meene toch vooral niet, dat het comité, hoe loffelijk streng ook, maar afkeurt zonder ook op de belangen van de ondernemers te letten. Integendeel. Herhaaldelijk komt het voor, dat de filmauteur maar even over de schreef gaat. Zoo'n stoutigheidje geschrapt en de film wordt dikwijls veel mooier, nog daargelaten zijn geheel gangbaar karakter alsdan.

Ons ideaal zou wezen, aldus „Het Vaderland," dat de stedelijke overheid het werk der commissie aanmoedigde. Dan zou het invoeren van een gemeentelijke verordening tot bestrijding van het kwaad waarschijnlijk overbodig worden. Dit zou kunnen, indien het publiek het initiatief nam. Dit kan het heel gemakkelijk doen door het keurmerk der commissie op de bioscoopprogrammes te eischen. Wat een rust voor duizenden en duizenden ouders moet het zijn, wanneer zij met een volkomen gerust gemoed hun kinderen kunnen laten genieten van de kindervoorstellingen.

Op vele plaatsen in het buitenland is het reeds zoo. Wij zagen o.a. een officieele lijst — en het was een groote — van te Hamburg goedgekeurde films voor kindervoorstellingen.

Hoe dringend noodig een en ander is en hoe uiterst moeilijk het werk der commissie, blijkt uit de volgende statistiek. Volgens de vakbladen heeft Duitschland 2900 bioscooptheaters met gemiddeld 480 bezoekers per dag, d.i. over het heele rijk 1.392.000 bezoekers! De Duitsche filmindustrie geeft aan 26.000 personen werk.

Er bestaan op het oogenblik 40 groote internationale filmfabrieken, die wekelijks pl.m. 2.370 000 M. film leveren tegen een verkoopprijs van f 1.800.000.

Gemiddeld kan één filmafdruk 30 weken draaien voor hij versleten is. Een film kan dus onder plus min. 100.000 oogenparen komen, doch in werkelijkheid is dit laatste getal véél en véél grooter, want van de meeste films worden tot 50 en meer afdrukken gemaakt. Wij komen dus tot een filmpubliek van 5 millioen personen.

Maar nu komt het belangwekkende, dat het voor ieder weldenkende zonneklaar moet maken, hoe absoluut onmisbaar contrôle wordt. De fabrieken maken 150 nieuwe films per week.

Van die 150 zijn 4 percent natuuropnamen, 2 percent geschiedkundige voorstellingen, 2 percent wetenschappelijke opnamen, 3 percent industriëele beelden, 20 percent komische en 58 percent dramatische films.

Nu is de ervaring van de Haagsche commissie, dat zij ongeveer de helft van de komische en dramatische films moet afkeuren.

Hier te commenteeren, zou slechts het geweldige feit verzwakken.

Men ziet, hoe noodzakelijk het is, dat producenten en consumenten dichter tot elkaar komen. De geregelde bioscoopbezoeker zal trouwens al lang hebben opgemerkt, dat de filmauteurs dikwijls dezelfde zijn als de stuiver-roman-auteurs. Tegen de laatste wordt ijverig gestreden, de eerste laat men hun gang gaan.

Er is niet de minste twijfel aan, dat de fabrieken gaarne hun productie zullen wijzigen wanneer de consumenten, door centrale commissies georganiseerd, andere waar vragen.

In Amsterdam is van de door een soortgelijke commissie aan de bioscoopondernemers aangeboden gelegenheid om zich onder hare contrôle te stellen, door dezen weinig gebruik gemaakt, blijkbaar omdat zij meenden, dat het publiek er niet veel in zag. Maar daaruit blijkt dan ook overtuigend, van hoeveel belang het is, dat het publiek in deze zich begint te openbaren en zich uitspreekt.

Onze ervaring is dezelfde. Natuurlijk stoort de filmfabrikatie zich thans nog niet aan de enkele bestaande commissies, maar hoe anders zou het worden, wanneer b.v. een rijkskeuring werd ingevoerd en elke film zonder Rijksmerk voor de Hollandsche markt verboden bleef.

St. Martijnsche Ditjes en Datjes

Den eersten van elke maand zal voortaan mailschoener „*Estelle*" van Curaçao naar de Bovenwindsche eilanden onder zeil gaan.

Zoo zeggen ze, en zoo hebben ze al meer gezegd.

Maar nu zal 't er van komen.

Wat er ook van zij, ik voel er heel veel voor.

Wilt ge gelooven, dat mijn oogen gepiekt hebben van 't binôcien naar 'n paal op 'n heuveltje.

Dien paal heb ik voor dagen in me focus gehad.

In 't Westen aan den ingang van onze prachtbaai rijst uit de baren 'n rots, beter 'n glooiende heuvel.

Op dien glooienden rotsheuvel staat 'n fort met kanonnen, en 'n huis, en 'n monumentale vlaggestok en 'n kraan van 'n lamp met reflector, die mijlen ver haar stralen in zee werpt, natuurlijk als ze aan, en 't donker is.

En daarnaast staat mijn paal met 2 dwarsbalken, nu en dan met seinvlag in top, of met ballen behangen.

Zoo uit den verte zijn 't precies balletjes gehakt. Van dichterbij heelemaal niet.

Ook smaken ze, hoogstwaarschijnlijk, heel anders.

Meer naar 't taaie toe.

Met 'n geleerd woord noemen ze zoo'n machien, 'n semaphore.

Vóór mijn schrijftafel gezeten heb ik maar rechts en dan weer links te loenschen en welke schuit er ook in zicht of in komt, is mij in 'n minimum van tijd bekend.

Rechts langs weggekapte boomtakken van overbuurman naar seinbal en vlag, links naar foliovel met „signal system of Fort Amsterdam."

Binôcle moet 't kennen als Curaçaosche of Europeesche mail op komst is.

Dat spreekt van zelf.

Zwijg liever over vaak ongemotiveerd vreugdegeschrei bij seinengekijsch, want één seinbal meer of minder, hooger of lager, links of rechts, maakt 'n wereld van verschil.

Zoo iets van „to be or not to be."

Je denkt b. v dat eindelijk de *Estelle* aan 't binnenvallen is, want 't schoenersein wiegelt bovenaan links. Bal No. V gaat plotseling omhoog, en voorbarig jubel je 't al uit „*Estelle*" ahoy.

En die jubel plant zich voort in keuken en koraal, in voor- en achterstraat tot ten slotte die jubel blijkt te zijn enorme blunder.

't Is de schoener *Wilhelmina*, die zeilen bolend den hoek omkomt.

U ziet, dat zoo'n semaphore 'n ongeduldig personage soms booze parten spelen kan.

't Kost dan moeite, lief te doen tegen *Wilhelmina*.

Die dame komt hier zout halen.

't Zou hier 'n ideaal-oord voor Russische knoetmannetjes zijn, want ook brood wordt hier in keus en keur gefabriceerd.

Wat me steeds hindert, tegenstaat, is die uiterst primitieve manier — om geen ander woord te gebruiken— waarop 't zout van zouthoop naar strand wordt geëxpediëerd.

Door 't mulle zand zeulen ze met open wagen of paardenkar dat pittig goedje naar zee.

Daar is niets op tegen, doch modern is anders.

Maar dat zouttransport met als motor kinderbollen, zoo iets zou in Holland, ook niet op Curaçao, gepermitteerd zijn.

Verbeeld u aan den wandel te zijn in Philipsburg's hoofdstraat.

Daar komen ze uit 'n zijgangetje aangestormd de leuig-gespierde zoutdragertjes.

Joggies met gerafelden zak om schonkerige heupen geknoopt, verder naakt, groezelig-zwart, bezweet, doorpekeld met zeewater, zakje zout op hun plukkerig kroeshaar balanceerend.

En vooruit gaat 't, stoelërig tegen elkander opdringend, want achter hen beent met groote passen de drijver met alziende oogen, zwaaienden stok en nooit uitgeput repertoire van rollende krachtwoorden.

't Doet je denken aan 't slaventransport in „darkest Africa."

En zee in gaan ze soms tot aan de oksels, om bij bootslui hun deukend vrachtje kwijt te raken.

Vooruit! Weer terug! bij hier en bij gunder, anders .., weer terug naar de glinsterende zouthoop door de gloeiende verzengende zon, en gauw ook, geheel den dag van 6 tot 11, van 12 tot 5 uur, heen en weer, heen en weer, voor.... ?

Voor ? ? ? schrik niet, geachte Amigoelezer, voor 15 SOUS.

Voor 15 Sous = 35 hollandsche centen.

Dat is per uur 3½ cent.

Ik ben geen socialist, maar hier zou ik met 'n gerust geweten kunnen en willen spreken over 'n hongerloon.

Hoe zulks geoorloofd is, blijft me 'n raadsel.

Hoe er ouders zijn, die hun schoolplichtige kinderen tot zulk 'n slavenarbeid dwingen kunnen, is mij nog grooter raadsel.

Dan moet de nood toch al klemmend nijpen.

Zou heel gemakkelijk foliobladzijden vol kunnen pennen, realistisch getint over dit onwaardig gedoe, kindergebeul wil ik 't nog niet noemen.

Maar dat doe ik niet.

Nu nog niet.

Zou 'n paar trolley-cars op rails 'n niet veel eenvoudiger, goedkooper en vooral *menschelijker* wijs van transport zijn?

't Is maar 'n idee.

* * *

Semaphore seint „Estelle."
Zou graag meer pennen.
Maar copie moet mee.
Dat zij meega.

Jan Paul.

St. Martin 15 Mrt. 14.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Donderdag, 19 Maart ll. den feestdag van den H. Jozef, was het veertig jaar geleden, dat de Eerw. Zuster DELPHINE hare kloostergeloften aflegde in het Moederhuis der ziekenzusters te Breda. Ter wille der geestelijke afzondering der Eerw. Zusters is het feest uitgesteld tot Woensdag a.s. Zuster DELPHINE was lange jaren werkzaam op Zaquito en is nu weer geruimen tijd in het St. Elisabeths-gasthuis.

Denzelfden Woensdag a.s. 25 Maart zal de Eerw. Zuster MARIA GABRIEL haar zilveren professiefeest vieren.

Het geldt hier een geheel bizonder geval. Zuster MARIA GABRIEL is een miraculée, een zieke, die te Lourdes genezen is. Toen zij namelijk haar intrede had gedaan in het 't Gasthuis te Breda als novice om den kloosterstaat aan te nemen, kon zij helaas niet worden toegelaten wegens telkens terugkeerende vallende ziekte. MARIA GABRIEL had een groot vertrouwen in O. L. Vrouw van Lourdes en ging in 1883 daarheen te bedevaart. Zij genas daar volkomen van hare ziekte. Uit dankbaarheid jegens de H. Maagd keerde zij in 1885 naar Lourdes terug en opnieuw in 1888. Nu was door een aanhoudend goede gezondheid gedurende zes jaren overtuigend bewezen, dat MARIA GABRIEL volkomen en blijvend was genezen, zoodat zij in 1889 weder in de religieuze gemeente te Breda werd toegelaten.

Ook zij is sinds jaren werkzaam op Curaçao en steeds gezond.

Van ganscher harte wenschen wij den beiden Jubilaressen geluk met hun jubilé en hopen, dat beiden nog eens hun gouden feest mogen vieren.

Onderwijs.

Prof. Dr. J. KRAUS bracht Maandagmiddag met zijne Echtgenoote een bezoek aan het Meisjespensionaat *Welgelegen*. De hooge bezoekers stonden eenvoudig in bewondering hier op Curaçao zulk een mooie inrichting aan te treffen. Met de grootste belangstelling doorliepen zij de lokalen, en stelden zij zich van alles op de hoogte. De jongedames waren toevallig op de wandeling, daar het bezoek geheel onverwachts gekomen was, maar toch had de Weleerw. Soeur Supérieure, Sr. MARIE THEODERIQUE, nog gelegenheid den Heer en Mevr. KRAUS voor hun vertrek een kleine serenade te brengen door de Dames kapel van het Pensionaat.

***

De Emma-Hendrik- en Wilhelmina-scholen van het Openbaar Onderwijs werden eveneens door dr. KRAUS bezocht. Verdere bizonderheden omtrent dit bezoek zijn ons niet bekend.

***

Dinsdagmorgen bracht de HEG. Heer Gouverneur een bezoek aan de St. Vincentiusschool in gezelschap van den Heer KRAUS. De Professor nam zelf het leesboekje in handen en gaf aan, wat er gelezen moest worden. De jongens hebben gelezen, gerekend, gesproken over kust, eilanden, schiereilanden, alles in de voertaal der school, het Nederlandsch. Daarna werd gelezen „The young foolish mouse" en „El jeugo y el descanso." Ten slotte werd er gezongen. Dr. KRAUS had pleizier in de jongens, zoo ferm en flink kwamen ze voor den dag.

Hij verklaarde, dat hij verrast was over de resultaten van het onderwijs. Het had zijn verwachting overtroffen. Hij was zeer tevreden.

Het bezoek aan deze kostelooze volksschool duurde meer dan een uur.

***

Donderdagmorgen, den dag van zijn vertrek, kwam Dr. KRAUS in het St. Martinusgesticht, maar ZEd. trof het slecht. Het was geen school wegens den feestdag van St. Jozef, zooals op den goedgekeurden rooster staat aangegeven.

Toch heeft DR. KRAUS nog eenig denkbeeld van deze Zusterscholen meegenomen. Hij doorliep de lokalen, keek naar de opgaven op het bord, zag het werk na in de schoolschriften, en vond het leuk in een der klassen op iedere bank een paar half afgebreide kousen te zien liggen. Dat gaf hem toch nog eenig inzicht in het onderwijs.

Jammer voor de Eerw. Zusters, dat Zij haar volle scholen niet aan het werk hadden, het zou haar meer voldoening hebben geschonken. Dr. KRAUS had ze gerust mogen zien.

De Havenwerken.

Sinds Zaterdag van de vorige week zijn een paar duikers met hun helm op, bezig gaten te boren in den rotsgrond om daarna de mijnen te laden met springgelatine. Dr. KRAUS deed in tegenwoordigheid van den Gouverneur Maandagmorgen het eerste schot en liet 8 mijnen springen.

Als de baggermachine nu de steenen komt wegrapen, kunnen we de resultaten beter beoordeelen. Misschien valt er daarna ook nog wat te doen voor den zandzuiger.

Of zou het waar zijn, dat ie de volgende week naar Aruba gaat, zooals men ons kwam vertellen?

Prof. Dr. J. Kraus.

Het begint ons nu mee te loopen na al de pech die we ondervonden hebben met onze havenverbetering. Niet Dinsdag, maar Donderdag is de *Manuel Calvo* vertrokken, zoodat Dr. KRAUS nog een paar dagen langer hier kon blijven.

Tijdens zijn verblijf alhier is de Professor het voorwerp geweest van vele vriendelijke beleefdheden. ZEd. heeft een heel goeden indruk van Curaçao ontvangen en geeft ons goeden moed voor de toekomst.

Donderdagmiddag werden de Heer en Mevr. KRAUS met het rijtuig van den Gouverneur van het Hotel gehaald en naar het Gouvernementshuis gebracht.

De motorboot *Wilhelmina* lag reeds klaar. De Gouverneur, vergezeld van zijn militairen adjudant, deed zijn gasten uitgeleide. Ook de vroegere reisgenooten van Dr. KRAUS, de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ en zijne zuster Mejuffr. R. C. HENRIQUEZ, brachten hun vrienden naar boord. Aan Mevrouw KRAUS werd een tuil rozen aangeboden. Begeleid door verschillende fluitende motorbootjes stoomde de *Manuel Calvo* uit, de Heer KRAUS stond op de Commandobrug te salueeren, onder het zwaar gebrul der Spaansche Steamer.

Het bezoek van Prof. Dr. KRAUS behoorde alweer tot het verleden.

Ons Stationschip.

La Gazette de Hollande van 14 Febr. ll., den dag van vertrek van Hr. Ms. *Kortenaer* uit Nederland, meldde, dat het Nederlandsch pantserschip *voor eenigen tijd* in de Caraïbische zee zou verblijven, en de datum van terugkeer nog niet was vastgesteld.

Het Koloniaal Weekblad van 19 Febr. wist echter reeds te vertellen: Zeer waarschijnlijk zal het verlof van de *Kortenaer* wel tot 1 Juli a. s. duren. Curaçao kan dus voorloopig we der gerust zijn".

En dat zijn we.

Na het vertrek van Hr. Ms. *Kortenaer* zal er wel weer een ander schip komen, daar vertrouwen we vast op. Zeker op Curaçao mag niet zonder oorlogschip blijven.

Maandag a.s. vertrekt het schip naar Bonaire tot het houden van schietoefeningen en keert Vrijdag weer in onze haven terug. Voorloopig zal telkens 's Maandags worden uitgevaren om Vrijdags terug te keeren.

De etat-major bestaat uit: kapiteinluit. ter zee L. P. W. van der Wal (commandant), luit. ter zee 1e kl. F. K. Weber (1e officier); luits. ter zee 2e kl. A. C. van der Dussen, H. Nieuwenhuis, W. J. Mans en C Pantekoek; adelborsten 1e kl. J. Huijgens, W. B. K. Vester, R. van Tijen, A. Kortland, J. van Hemert, G. G. Bozuwa en J. F. A. Blöte; off. van gez. 1e kl. J. W. C. Bovenkerk; off. van adm. 2e kl. P. H. Sluijter en off.-mach. 1e kl. J. T. Campagne.

Het machinekamerpersoneel bestaat uit de machinisten D. W. Kwak, M. Kemp, M. Tjaarda, H. J. C. Deul, J. M. Kruijt en D. Jonkees, zoomede de adjunct-machinisten J. N. Gons, B. Schregardus, M. J. A. van Iersel, F. Huisman, C. de Vries en L. C. Lagaaij. Chef der equipage: schipper K. Kimstra.

No. 6.

De Duitsche *Gemma* is reeds voor de tweede maal hier om phosphaat in te nemen.

Koninklijke Benoeming.

De Heeren FORBES, PENSO, EDWIN SENIOR en H. STATIUS MULLER zijn met ingang van 1 Mei a. s. benoemd tot leden van den Koloniaen Raad.

Militaire Marsch.

Donderdagmorgen maakten de bemanning van Hr. Ms. *Kortenaer* in vereeniging met het Garnizoen een militaire wandeling.

Boekenschouw.

The Flora of Curaçao, Aruba and Bonaire by I. BOLDINGH, *Phil. Natur. Dr*, de vrucht van den wetenschappelijken onderzoekingstocht van 16 October 1909 tot 27 Februari 1910, volbracht door den botanist Dr. BOLDINGH op onze eilanden is verschenen. Het vormt een kloek boekdeel van ruim 200 bladzijden.

In de inleiding bespreekt de geleerde botanicus het verloop van zijn reis, brengt dank aan autoriteiten en particulieren die hem bijzonder bij zijn werk hebben ter zijde gestaan en het vergemakkelijkt. Evenals het eerste deel over de flora van onze Bovenwindsche eilanden is ook dit werk geschreven in het Engelsch, waarschijnlijk om er meer bekendheid aan te geven in de wetenschappelijke wereld. In het geheel heeft Dr. BOLDINGH 394 verschillende planten, die in het wild groeien, op de 3 Benedenwindsche eilanden gevonden, waarvan 25 exemplaren, die nog onbekend waren, en aan welken door Dr. B. zelf een doopnaam gegeven is. Bij alle planten is behalve de latijnsche benaming ook de inlandsche naam gevoegd, voor zoover die met eenige zekerheid te achterhalen viel. Jammer is, dat de auteur voor het Papiamentsch een spelling gevolgd heeft, die heel ongebruikelijk is, nl. de zuiver Hollandsche uitspraak en schrijfwijze voor woorden, die meestal van Spaanschen oorsprong zijn.

Negen mooie lichtdrukken van de nieuw gevonden exemplaren en de geologische kaarten van de eilanden besluiten het werk. Onze flora is nu eindelijk gedetermineerd, en wij behoeven nu niet langer te zoeken en te raden, te gissen en te missen omtrent den waren naam onzer inlandsche planten, dank zij de stoere werkkracht en het nauwgezet onderzoek van den bekwamen botanist Dr. I. BOLDINGH, wiens naam voortaan voor altijd met de flora van onze eilanden verbonden zal blijven.

Het werk is verschenen in den Boekhandel en Drukkerij van E. J. BRILL te Leiden.

Officieele berichten.

De heer R. J. Beaujon Jr. is eervol ontheven van de functien van roosmeester op Curaçao; en de heer H. Manuel is tijdelijk belast met die betrekking, en met het geven van gymnastiekonderwijs aan de Hendrik-en Wilhelminaschool alhier.

Aan den Gezaghebber van Aruba, H. J. Beaujon is veertien dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse aan de Hendrikschool alhier G. Troost is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend. Aan den Gouvernementsgeneeskundige op Aruba H. E. Ouder is wegens gewichtige redenen een maand verlof verleend, en de officier van gezondheid 2de klasse M. C. Henriquez is naar Aruba gedirigeerd en tijdelijk belast met de functien van gouvernements-geneeskundige aldaar.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Elias Abraham, Jan Appel, Julio E. Borges, Bonofacia Canis, Castro De Sola, Luis Cicilia, Lodowijk de Juan Antonio, Dupre Cy, Alberto Garcia, Acobo Henriquez, O. Johannesen, F. Josefita, Anita Leyba, Cornelis Maria, W. H. Menadue, W. R. Monkman, Fredo Roberto, Felix Roseman, Hypolito Seraus, Lucia Sota, Felix de Wil, F. L. Alcantara, Antonet Baron, Nenli Dederey, D. M. Godden c/o John Godden & Co, Francisco Frances, A. C. Henriques 4, Demetrio Jarofalo, W. H. Menadue c/o V Leyba & Co, Francisco Markie, Anita Rotestan 2, Royal Bank of Canada, Constansia Sille, Julita Janse, Mathijs Sijs, Maria Filomena Suares, V. Eatwich Verschuur.

Aangeteekende stukken: Leopoldo Baptista 2, La Compañia, Andres A. Da Costa Gomes, Francisco Frances, P. Mackay, German Namras 2, Hans Ungerer c/o Morris E. Curiel 2, H. C. v. d. Kuyl, Alberto Garcia, G. Zijdeman.

Drukwerken: G. D. Daal 2, G. N. Daal 2, Eloisa Guerrero de Mancilla, Julio Marques, P. Nielen, Ph. H. Sluyter.

Regenval.

Gedurende de maand Februari.

Fort Amsterdam	19.4
Westpunt	15.2
Plantage Siberië	10.
„ Kl. St. Martha	0.
Hoffi Abao	0.
Cas Chikitoe	6.
Sta. Maria	1.
Plantage Gr. St. Joris	0.
Wilhelmina-tuin	5.
Sta. Rosa	11.
Beekenburg	0.
Noordkant	0.

Door den geringen regenval gedurende de laatste maanden moet de oogst over het algemeen als mislukt beschouwd worden. Slechts hier en daar was de opbrengst tamelijk, op de meeste plaatsen slecht.

De vele groote regens in het begin van den regentijd hebben echter nieuwen voorraad aan de putten gegeven, waardoor de kleine tuinbouw kan irrigeeren en steeds versche groenten en randvruchten naar de stad kan brengen.

Koloniale Raad.

Eindverslag.

Naar aanleiding van de Memorie van Antwoord werden de volgende opmerkingen gemaakt.

Het antwoord van den Gouverneur op de in het Voorloopig Verslag gedane vraag werd niet afdoende geacht.

Dat art. 47 van het Regeeringsreglement niet slaat op wetten, enz., die eene materie uitsluitend in Nederland regelen, is moeilijk voor tegenspraak vatbaar. De kwestie, waarom het in casu gaat, is echter deze: is niet de schipper van een Nederlandsch vaartuig, die de in het ontwerp voorgestelde delicten pleegt *in de kolonie*, reeds strafbaar volgens het Nederlandsch wetboek van strafrecht? Immers volgens art. 7 van dat wetboek is de overtreder der artikelen 414 en 474 ook strafbaar, als hij zich, „buiten het rijk in Europa, (zelfs) ook buitenboord" aan die overtreding schuldig maakt, terwijl art. 3 der Nederlandsche strafwet in het algemeen reeds toepasselijk maakt op ieder, die zich buiten het rijk in Europa *aan boord van een Nederlandsch vaartuig* aan eenig strafbaar feit schuldig maakt. Men kan dus moeilijk beweren, dat het Nederlandsche wetboek van strafrecht deze materie alleen in Nederland beheerscht.

Andersijds moet opgemerkt, dat, wanneer de schipper van een Curaçaosch vaartuig alleen *in de kolonie* onder de voorgestelde strafbepalingen valt, haar practisch belang zeer gering is, en uitbreiding alle aanbeveling verdient in dien zin, dat de schipper van een Curaçaosch vaartuig ook buiten de kolonie er onder valt.

Het bij Nota van wijziging voorgestelde nieuwe artikel 1 is blijkbaar overgenomen uit het nieuwe Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao (art. 88 en 89). Waarom heeft men echter sub 2o. weggelaten „welke buiten de tonnen in zee varen?" Door deze overname is men bovendien vervallen in de bekende onduidelijkheid van artikel 86 van het Nederlandsche Wetboek van Strafrecht. In het Voorloopig Verslag was immers gevraagd om eene definitie van Curaçaosche en Nederlandsche *vaartuigen*. En hieraan is niet voldaan.

Voorloopig Verslag.

Het onderzoek in de Afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Bij vele leden bestonden ernstige bezwaren tegen het ontwerp.

Allereerst werd opgemerkt, dat men niet overtuigd was van de noodzakelijkheid, die volgens de Memorie van Toelichting destijds bestaan had om met de waarneming van den dienst in de apotheek van 's Lands Hospitaal belast te laten iemand, die buitendien aan het hoofd staat van een eigen apotheek. Immers waren er, toen de met de apotheek van s'Lands hospitaal belaste apotheker zijn eigen apotheek opende, verscheidene bevoegde deskundigen, die niet reeds een apotheek hadden.

Men betreurde het te moeten constateeren, dat de voorstelling van zaken, die in de Memorie van Toelichting gegeven wordt, zacht uitgedrukt, niet geheel juist is, zooals duidelijk in het licht wordt gesteld in het door negen apothekers aan den Raad gericht verzoekschrift.

Ernstige twijfel werd geopperd of de bestaande toestand niet in strijd met de geldende bepalingen is. Wel is de militaire apotheek niet aan toezicht van wege het koloniaal bestuur onderworpen, maar dit sluit niet uit, dat de genoemde apotheker, toen hij zijn eigen apotheek opende, in strijd kwam met de bepaling, die het beheeren van meer dan een apotheek verbiedt.

Wat het ontwerp betreft, was men van oordeel, dat er, waar er nog verscheidene bevoegde deskundigen zijn, geene aanleiding is tot eene dergelijke regeling over te gaan.

Men zag in het voorstel een stap achteruit en drong er ten sterkste op aan, dat de Gouverneur zou willen bevorderen, dat weder een apotheker met Nederlandsche akte aan de Militaire apotheek wordt verbonden. Vooral in verband met de opleiding van Curaçaosche jongelieden tot apotheker en bacteriologische onderzoekingen achtte men deze voorziening zeer gewenscht.

Dankbetuiging.

Van de Firma C. WINKEL & ZONEN hebben wij ontvangen eenige reclame-artikelen voor het Deensche bier van NY CARLSBERG, en een paar boekjes als reclame voor de Amerikaansche is zelfregistreerende kas van The National Cash Register Company.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 20 Maart 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.	—
ZOUT per vat van 120 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.60
Id. per KG. 2e kw.	„ 0.50
HUIDEN per K.G.	„ 0.80
GEITENVELLEN per K.G.	„ 1.70
WOL per K.G.	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.55
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.06

STROOHOEDEN (hipipijapa).

Kwaliteit No, 1	per dozijn	„ 3.25
„ „ 1 (gebleekt)	„ „	„ 3.37½
„ „ 2	„ „	„ 5.
„ „ 3	„ „	„ —
„ „ 3	„ „	„ —
„ „ 4	„ „	„ 7.—
„ „ 5	„ „ OLA	„ —.
„ „ 6	„ „	„ 8.50
„ „ 7	„ „	„ 9
„ „ 8	„ „ OLA	„
„ „ 9	„ „	„ 12.50
„ „ 10	„ „ OLA	„ 12
„ „ 11	„ „	„
„ „ 12	„ „ OLA	„
„ „ 13	„ „	„
„ „ 14	„ „ OLA	„
„ „ 15	„ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder		f

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

1. Die Uhlanen kommen Marsch H. Fischer
2. Tempelweihe Ouverture Kéler Bela
3. Dollarwalser L. Fall
4. Fantaisie sur Les cloches de Corneville R. Planquette
5. Pacitos Marsch Fr. Reinisch
6. Les petits oiseaux... Air Varié pour Saxophone Alto J. Christophe
7. Le Gocoyer G. Borel
8. No llores tu Valse C. Boskaljon

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 78 ratten.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

BELGIE.

Na beraadslagingen, welke verscheidene maanden in beslag hebben genomen, heeft de kamer [illegible] delijk het schoolwetsontwerp in tweede lezing aangenomen. [illegible] het zoo ver was werden nog [illegible] heftige debatten gevoerd over de wijziging van artikel 13, n.l. [illegible] de bekende kwestie van het gebruik der talen op de lagere scholen.

Er waren drie groote amendementen op dit artikel ingediend o. a. [illegible] door de regeering, een door Destrée en het derde door C. Huysmans en Persoons.

Minister Poullet was het eerst aan het woord. Hij verklaarde o. [illegible]

De kwestie van de voertaal in het onderwijs is reeds bij de stemming in eerste lezing opgelost. Met de indeeling per streek te verwerpen heeft de kamer haren wil te kennen gegeven, dat, in grondbeginsel, de voertaal de moedertaal der meerderheid van de kinderen eener school moet zijn. De kamer heeft gewild dat de Waalsche kinderen in het Vlaamsche land en de Vlaamsche kinderen in 't Waalsche land, zoo mogelijk een onderwijs in hunne moedertaal zouden kunnen ontvangen. Voor de gemeenten van den Brusselschen omtrek en van de taalgrens is er een bijzondere formule noodig. Te Brussel zijn de minderheden zoo groot dat het mogelijk is haar voldoening te geven. Wat in eerste lezing gestemd werd, aangaande de bijzondere bepalingen voor gemelde gemeenten, is verkeerd begrepen, vooral in het Vlaamsche land. Wat ik thans voorstel is bestemd om alle misverstand te voorkomen en vast te stellen dat de afwijkingen op den algemeenen regel alleen tot den Brusselschen omtrek en de grensgemeenten beperkt zijn.

VAN MARCKE (lib.) — Er zal dus geene Vlaamsche school te Luik, en geene Fransche school te Antwerpen kunnen bestaan?

POULLET. — Alles zal afhangen van den wil der ouders, indien de Waalsche ouders zich in de Vlaamsche gemeente groepeeren en de Vlaamsche ouders in de Waalsche. De tekst van de regeering is klaar en bevat geene dubbelzinnigheid.

DESTREE (soc.) — O! neen!.....

POULLET. — De eerst gestemde tekst was duister; de nieuwe is het niet. De nieuwe formule belet alle willekeur. De uitzonderingen zullen na rijp onderzoek toegestaan worden en gepubliceerd. Wij kunnen het niet nader bepalen, gezien den zonderlingen toestand op taalgebied in den Brusselschen omtrek. Laat de banden vrij aan de regeering, die zich verstaan zal met de schoolautoriteiten. (Zeer well op verscheidene banken.)

Vervolgens verdedigde de Waalsche afgevaardigde Destrée zijn amendement. Hij verweet de regeering dat zij voor de Vlamingen gezwicht was. „De goedgekeurde tekst heeft veel opspraak en beroering gewekt, zoo zeide hij, maar voor de regeering was het voldoende dat de Vlaamsche Leeuw te Antwerpen brulde, om hem een been toe te werpen. De regeering heeft inderdaad aan de Vlamingen volkomen voldoening gegeven. (Protesten.)

Verschillende andere leden beweren juist het tegendeel.

Van Cauwelaert verklaart dat hij en zijn vrienden zich afgescheiden hadden van de regeering en wel naar aanleiding van den tekst, welke in eerste lezing werd aangenomen. Nu de regeering echter een nieuwen tekst heeft voorgesteld, die duidelijk is en zekere waarborgen geeft, staat hij en zijn collega's weer naast de regeering.

Deze verklaring verwekt een oorverdoovend rumoer in de kamer, zoodat van Cauwelaert's stem overschreeuwd wordt en hij van verdere verklaringen moet afzien.

Dan werd tot stemming overgegaan, waarbij alle amendementen werden verworpen en de wijziging, door de regeering voorgesteld, werd aangenomen.

Na nog enkele kleine wijzigingen in art. 14 en 22 volgde de eindstemming. De afgevaardigde van Marcke las namens de liberale linkerzijde, een lange verklaring voor, waarin deze meedeelt, dat zij de rechterzijde alleen verantwoordelijk laat voor de eindstemming over de Schoolwet. Van de Velde speelde namens de socialisten dezelfde comedie, waarna liberalen en socialisten de zaal verlieten.

Fonteijne (christen-democraat) verklaarde dat afgevaardigde Daens en hij zich bij de eindstemming zouden onthouden, wijl de schoolwet hun maar een gedeeltelijke voldoening schonk.

WOESTE. — Wij zijn dus alleen om te stemmen! Welnu dat strekt ons tot eer. Wij vervullen onzen plicht jegens ons geweten, jegens de ouders en ons vaderland. De schoolwet is een werk van vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid, vrede en verdraagzaamheid. (Toejuichingen)

Daarop had de eindstemming plaats, waarbij de schoolwet werd aangenomen met 98 stemmen en 2 onthoudingen.

Bij 't bekend worden van dezen uitslag bracht de rechterzijde geestdriftige ovaties aan de ministers Poullet en de Broqueville en aan den voorzitter der kamer, de heer Schollaert. De toejuichingen hielden aan tot de zitting gesloten werd. Daar er wel reden om te juichen. De schoolwet is een der grootste punten van het Katholiek program, een der eischen des volks, waarvoor sinds enkele jaren gevochten werd en zelfs een minister-president als de heer Schollaert moest wijken, was thans verwezenlijkt en met volle overeenstemming der rechterzijde wet geworden.

De toestand in Mexico.

Het bericht omtrent de executie van den Engelschen farmer Benton, welke op last van den rebellen-generaal Villa is geschied heeft, zooals uit de telegrammen reeds bleek, in Mexico groote verontwaardiging gewekt.

De Amerikaansche staatssecretaris Brian heeft het rapport van den consul Edwards, te Juarez betreffende deze aangelegenheid aan het kabinet te Washington doen toekomen met de mededeeling, dat hij den consul opdracht had gegeven, een nauwkeurig onderzoek in deze zaak in te stellen.

Bryan gaf te kennen, dat Edwards hem geen voldoende bijzonderheden over het geval had meegedeeld om hem in staat te stellen zich een juist oordeel over de zaak te vormen en daarom achtte hij het noodig voorloopig een afwachtende houding aan te nemen.

Het is dan ook vooreerst zeer moeilijk, de juiste aanleiding tot en de juiste toedracht van de zaak vast te stellen, aangezien allerlei tegenstrijdige geruchten daaromtrent de rondte doen.

Zoo zou volgens een dier geruchten generaal Villa zelf den farmer Benton hebben doodgeschoten, toen deze hem met een vuurwapen bedreigde.

Benton woonde al reeds 25 jaren in Mexico, en stond als zeer rijk bekend. Hij bezat 100.000 acres land in de nabijheid van Juarez. Daar hij veel nadeel ondervond van de zijde der rebellen, die zijn bezittingen plunderden of beschadigden, begaf hij zich persoonlijk naar generaal Villa, te Juarez, om dezen om bescherming te vragen.

Toen hij daarheen ging, zeide hij, dat hij den generaal eens zou gaan vertellen, „wat hij van hem dacht" in verband met het optreden zijner soldaten, die zijn bezittingen „Los Remedios" hadden geplunderd.

Bij den generaal gekomen zou hij een revolver voor den dag gehaald hebben — altijd nog volgens boven bedoeld gerucht — om zijn woorden kracht bij te zetten.

Na die bedreiging zou Villa hem gedood hebben.

De bewering van den generaal omtrent een samenzwering, waarin Benton zou zijn betrokken geweest, zou derhalve slechts een voorwendsel zijn; evenals de mededeeling omtrent de veroordeeling van den farmer door den krijgsraad en zijn terechtstelling slechts een verzinsel zou zijn geweest.

Generaal Villa zou, zoodra de dood van Benton ruchtbaar werd, 't heele verhaal uit zijn duim gezogen hebben en per extra-trein naar Chihuahua vertrokken zijn om zich aan de algemeene verontwaardiging te onttrekken. De vermoorde farmer was namelijk zeer gezien en bemind en de rebellenleider moet na het gebeurde niet meer zeker van zijn leven zijn.

Een neef van Benton heeft intusschen reeds verklaard, dat de farmer ongewapend was toen hij zich naar den generaal begaf.

Washington, 21 Febr. (R.O.) Volgens officieele telegrammen van den Amerikaanschen consul is de lezing, door de vertegenwoordigers van generaal Villa omtrent de executie van den Engelschman Benton gegeven, de volgende: Benton drong gewapend het kamp der rebellen binnen. Tijdens de verwarring, die ontstond, trok hij zijn revolver en loste een schot op generaal Villa, maar werd onmiddellijk ontwapend en door den krijgsraad veroordeeld.

Generaal Villa is de meening toegedaan, dat een vreemdeling, die het leven van een officier bedreigt, niet langer aanspraak kan maken op de rechten, welke gewoonlijk aan niet-strijdenden worden verleend.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 14 MAART. — 28 MAART

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Triton	Tates	14 Mrt.	Colón	16 Mrt.	Amsterdam
Progreso	S Biermann	17 „	New-York	17 „	Maracaibo
Prins Willem I	A R Nyboer	16 „	Amsterdam	17 „	New-York
Merida	A Johanson	16 „	Maracaibo	16 „	La Guayra
Progreso	S Biermann	19 „	Maracaibo	19 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	19 „	New-York	19 „	La Guayra
Merida	A Johanson	18 „	La Guayra	19 „	Maracaibo
Pr Willem V	P C de Graaff	22 „	New-York	23 „	Amsterdam
Bacchus		22 „	Amsterdam	23 „	Colón
Philadelphia	H Highborn	25 „	La Guayra	25 „	New-York
Merida	A Johanson	25 „	Maracaibo	25 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	28 „	New-York	28 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	28 „	Amsterdam	29 „	New-York
Almerian	Henderson	14 Mrt.	Liverpool	16 Mrt.	Sta Martha
Manuel Calvo	J Bonet	19 „	Colón	19 „	Barcelona
Gemma	F Rapp	17 „	Punta Delgada	17 „	Stettin
Georgia	Blanchard	17 „	Cuba	18 „	Hamburg
Niederwald	H Rose	18 „	Pto Colombia	18 „	Hamburg
Discoverer	Rushforth	24 „	Liverpool	24 „	Galveston
Bologna	A Poggi	27 „	Génova	27 „	Colón

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Frieda H	14 Mrt.	Maracaibo	*Clara*	14 Mrt.	Rio Hacha
Coronia H	15 „	Bonaire	*Juan Luis H*	14 „	Aruba
Electra H	15 „	Maracaibo	*Rosa Maria H*	14 „	Aruba
Refugio H	16 „	Aruba	*9 de Abril*	16 „	Maracaibo
J Estrella A	16 „	Pto Rico	*Sirena*	16 „	Maracaibo
Abeona	18 „	Maracaibo	*Refugio*	17 „	Aruba
N M Johnston I	17 „	St Kitts	*Frieda*	17 „	Maracaibo
Princes Juliana	17 „	St Kitts	*Virginia H*	18 „	Vela de Coro
Estelle H	18 „	Isl Barlov.	*Meteor H*	18 „	Maracaibo
Cassia H	19 „	Maracaibo	*Diana V*	19 „	Maracaibo
			Juanita	20 „	Sto Domingo
			Estelle	22 „	Aruba
			Julia Estrella A	20 „	Pto Rico
			Arimatea H	21 „	Sto Domingo
			Marieta	21 „	Aruba

Het S.S. **PROGRESO** komt eerst 22 Mrt hier aan van Maracaibo en vertrekt denzelfden dag naar New-York.

27 Mrt. a.s. Vrijdag zal weder 't Duitsch yacht **VICTORIA LOUISE** hier voorbijkomen.

Desen morgen kwam hier binnen het Duitsch S.S. **JOHANNES RUSS.**